

Denník ~~na sr...~~ zúfalého zamestnanca



Miroslav Zuberec

...keď sa nepravidelný denník zážitkov
z pracoviska dostane na papier...

Miroslav Zuberec

DENNÍK NASR...

ZÚFALÉHO

ZAMESTNANCA

DRŽAŤ HUBU A KROK SA NEDÁ
VEČNE

...keď sa nepravidelný denník zážitkov
dostane na papier...

Predslov

„Ked' sa ti nepáči, za dverami čaká zástup ďalších, ktorí čakajú na tvoje miesto.“ Hovorievajú direktívne direktóri, pre ktorých je tento spôsob vyjadrovania charakteristikou samou o sebe. Pozrel som pár krát za tieto dvere a nestál tam nikto.

Pracovné kolektívy všade na svete obsahujú zmes ľudí, ktorí sa na svoje miesta dostávali v rôznom čase, z rôznych iných pozícií a hlavne z rôzneho prostredia. Dnes nenájdete jediný pracovný kolektív v Bratislave zložený len z 30 ročných Bratislavčanov, ktorí šli z gymnázia ihneď pracovať. Za sociku sa takýto profil objavoval často. Dnes čakajte pestrofarebnú spleť charakterov, titulov, maniakov zapálených do práce, maniakov so svojimi duševnými tajomstvami, aj maniakov, ktorých si v predstavách predstavujete s kuchynským nožom hrozivo nakloneným nad vami. Predstavivosť je jedna vec. Osobné skúsenosti a vlastné zážitky vec druhá. A obe od seba nemusia mať ďaleko.

Zápisky neuveriteľných zážitkov zo školy sa z času na čas niekto zo spolužiakov rozhodne pozbierať, aby neskôr pripomínali zábavné chvíle napríklad na stretávkach alebo oslavách. Občas sú to však aj zážitky v práci, ktoré niekoho prinútiť zaznamenávať starostlivo dej a udalosti presne tak, ako sa stali, pretože už zajtra z toho bude ľahký príbeh a o týždeň jediná jedna veta, ktorú nezainteresovaný človek nemusí chápať správne. Rožky sa jedia kým sú čerstvé a tie najneuveriteľnejšie

príbehy slovenskej reality na pracovisku majú tiež lepšie grády, keď sú písané za čerstva.

Že sa na nasledujúcich stranách nájde podobnosť práve s vaším pracoviskom nemusí znamenať, že autorom tejto knižky je váš bývalý kolega. A možno aj je. Človek nikdy nevie, kam sa tých niekoľko strán dostane a kto nájde tú odvahu a začne v nej listovať. Uvedené príbehy môžu byť pravdivé, alebo je to celé vymyslené, len aby pobavili. Vybrať si však už musíte vy. Toto je príbeh z jedného pracoviska, ktorý stále však nie je tým najhorším.

Nakoniec...

Ak ste sa predsa len našli v niektorej z utrápených hlavných postáv, je na čase zmeniť pracovné miesto. Tieto príbehy sú predsa len občas tvrdou ukážkou toho, aká môže byť realita na pracovisku, ak vládne jediný jeden človek a jeho pravidlá. Váš názor nemusí byť potrebný, pretože firma už nejakým zabehnutým spôsobom funguje a ľudia a pravidlá v nej sa zmeniť odmietajú. Iné je, keď ste seba našli v osobách, ktoré sú popisované kriticky a sú ploditeľom spomenutých negatívnych situácií. Ak vám to doteraz nikto nepovedal, pozrite sa okolo seba, či vôbec pre vaše vedúce postavenie a ľudí za chrbtom mohol mať niekto tú odvahu niečo povedať. Alebo len otvorte oči a začnite sa pozerat' pozornejšie.

I. Kapitola: pani magistra Jašková

Nikdy som sa nepovažoval za zamestnanca roka, no zároveň som si vždy uvedomoval svoju dôležitosť a presnosť, ktorá sa od mňa očakávala. Najslobodnejšou profesiou vo väčších podnikoch sú zamestnanci IT oddelenia. Majú dohľad nad obmedzeniami siete, internetu, no tiež ich práci nikto iný nerozumie. Ale nie, o tom nie je tento príbeh. Možno pre hypotéku na krku a zachovanie pracovnej úrovne so všetkými zárukami som nikdy nepotreboval umelo vykazovať činnosť pri vykonštruovaných, v skutočnosti nepotrebných, činnostiach, ako je zvykom na IT. V snahe o čo najhladšie fungovanie v pracovnom kolektíve, nehládajúc problémy, predsa len problémy dorazili a mali dokonca meno.

Mgr. Eva Jašková, marketingový špecialista

November 2012

Pani Mgr. Eva Jašková prichádza na večierok

Ten najlepší pracovný kolektív je ten, kde si každý hľadá svoje a predsa nie je na všetko sám. Dokáže sa spolu baviť a pozdraviť pri príchode aj odchode z práce. Všade nájdeme malého Napoleona, odvážneho hlučného Stifflera, alebo znudenú Bridgit Jones bez

akéhokoľvek sebavedomia. Drobné vojny na pracovisku sú v našej realitno-projektovej spoločnosti bežné. Nepredávame a neprenajímame len nehnuteľnosti, ale spolupracujeme v rôznych sférach aj s firmami v zahraničí. Povadiť sa na pracovisku pre stres, alebo neschopnosť niekoho druhého, bolo tak bežné, ako hádky pre skysnutý jogurt a dózy s neidentifikovateľným obsahom odležané v chladničke firemnej kuchynky. Skrátka kancelárska klasika modernej doby. Jeseň roka 2012 však mnohé zmenila. Riaditeľom vytvorená nová pozícia akéhosi marketingového špecialistu vyvolala rozruch, pretože skôr, ako všetci vedeli o novej pozícii, vedeli o konkrétnom človeku, ktorý ju obsadí. Chýri neroznášajú len ženy. Sú to aj muži, ba dokonca aj obchodní partneri. Ak k vám prichádza človek, ktorého inde vyhodia kvôli rozvracaniu kolektívu a privádzaniu ľudí do šialenstva, také niečo si nenechá pre seba ani obchodný partner s ktorým ste dovtedy prebrali najosobnejšiu vetu maximálne tak „Ako sa Vám darí, čo rodina?“.

Nový človek bol jasný, pozícia až potom. Niečo bolo nutné vymyslieť, možno prepúšťať niekde inde, no nakoniec, z dôvodov zachovania akejsi vysokej úrovne, sa budovalo nové oddelenie. Pracovný pohovor sa žiadny nekonal. Na tradičnom firemnom predvianočnom večierku pani magistru Jaškovú konečne mohli vidieť všetci vybraní manažéri, ktorí mali česť byť tejto každoročnej akcie súčasťou. Viete si predstaviť scénu v pomyslenej komédii, kde dcéra v tradičnej americkej rodine predstavuje svojho nastávajúceho, ktorý zjavom pripomína BinLádina? Podobné pohľady sa objavovali na tvárach kolegov priebežne podľa toho, ako rýchlo pochopili, kto

je novou osobou pri stole so slovenským, talianskym a britským vedením. 39 ročná žena holdujúca účesom Paľa Haberu v počiatkoch jeho slávy a móde neznámeho butiky na tvári neustále vytvárala úškrny, akoby mali vyjadrovať nadšenie a radosť z prítomnosti najvyššieho vedenia.

„Kriste!“ snažiac sa celkom ignorovať, že niekto nový prišiel, keďže sa ma to vôbec týkať nebude, to jednoducho nešlo. Ten človek pozornosť pútal v prvom rade tým, že nezapadal. Ako dielik hranatého puzzle mohol zapadnúť jedine vtedy, keby ho niekto ostrihal do oblých lalôčkov, lenže obrázok nebude sedieť aj tak. To čudovanie už len z výzoru vypadlo z úst aj kolegom vedľa mňa. Jediným šťastím bolo, že dosiaľ šéfstvo nezačalo s veľkým predstavovaním. Zahraniční majitelia mali mať asi pocit, že je dlhoročným členom tímu a my ostatní, že je to niekto mimoriadne dôležitý. Večierok o sedení na zadku bez tanca a kravatách natiahnutých na čele bol zárukou toho, že ktokoľvek sa priveľmi angažoval čo i len do príhovoru, prípitku, či okukávaniu výstrihu niektorej mladej, bol neprehliadnuteľný.

V tento deň bol dôvodom ticha nový ksicht. Pozornosť na seba strhla v momente, keď ju britský riaditeľ pustil k slovu a ona mu po slovensky odpovedala.

„Keď ma vyhodíte dvermi, ja sa vrátim oknom.“ Vybuchla do smiechu, čím rozosmiala aj vedenie bez chápania jediného slova. Menej sa najvyšší smial, keď mu tlmočník do ucha preložil, čo práve povedala. Tým sa zapísala po prvý krát do pamäte manažmentu, ktorý ako jediný dostal pozvánku so všetkými kamarátmi riaditeľa

a podlizovačmi. Všetci ostatní, hoci aj vyššie postavení, stále však nie riaditeľovi priaznivci si v rovnaký deň spravili vlastný večierok v Banskej Bystrici za vlastné. Ostatne, takéto delenie ľudí je vo firmách bežné a ty sedíš na tom bratislavskom, hoci s polovicou tímu by si najradšej sedel práve v Banskej, kde si to síce platíš sám, ale nesúdia ťa podľa toho, či sa smeješ na šéfových vtipoch, alebo nie.

Toto je však o Jaškovej. A ten pohľad na to slniečko rozstrapatené, z ktorého kolegu napínalo. Aj keď z časti preto, že sa podobala na matku jeho bývalej. Úškrn číslo 1. vystriedal úškrn číslo 6. a znova sa vrátil k prvému. Čudesná séria doplnkových úškl'abov tejto zvláštnej osoby mohla znamenať všeličo, len nie úprimný úsmev. Až v polovici večierka sa riaditeľ rozhodol, že novú posilu predstaví aj ostatnému plebsu firmy. Zamestnanci sa od riaditeľa dozvedeli, že jej stolička sa pripravuje priamo na riaditeľstve. On sám vtedy ešte nemohol tušiť, že mu pôjde za 20 dní na nervy a odprace ju... pardon, preorganizuje ju na iné poschodie. V tej chvíli vlastne nikto netušil, že vo firme začína niekoľko ročná vojna plná útokov ba dokonca aj uvažovaní o guľke do hlavy. Poniektorí zvažovali guľku do vlastnej, ale v predstavách to bol najčastejšie poriadne zhavý guľomet namierený jej smerom.

Spomínam si na ten večer. Moje prvé stretnutie s pani Jaškovou, teda Mgr. Jaškovou bolo pri pečenom prasiatku. Krásne vypečené, s gýčovo nastrčeným červeným jablkom v papuli, bolo zlatým bodom večera. Veď celý večierok bol len ukážkou gastronómie a liehovarníctva britským majiteľom, nech dobre vedia, že ak sa chcú strieskať pod obraz Boží, Slovensko je ideálne miesto. Mierne

preľaknutá, no prekvapená sa dostala na rad k ochotnému kuchárovi s nožom, ktorý dostal od pani magistry jednoduchú otázku.

„Z čoho je prosím toto mäso?“ spýtala sa so záujmom a prstom vlnila ponad nádobu s bohatou nádielkou mäsa s lesklou vypečenou slaninkou a feferónmi.

„Dám Vám z pekného mäsa, pliecka. Môže byť?“ zatiaľ bez akéhokoľvek prekvapenia odpovedal profesionál v čisto bielom plášti rozhodnutý krájať v načatom výreze.

„Ale ja sa pýtam z akého zvieraťa...“ priam až dotknutým spôsobom zareagovala a nahodila výraz, ktorý Amíci radi označujú tromi písmenkami „WTF“. Niekoľko ľudí za ňou v tej chvíli v tichosti zaštekalo a hneď na to sa ozvalo pripitý smiech mladého kolektívu.

„Pani, to je bravčové... prasa... hm... vidíte?“ položil nôž, možno aby sa ním sám od zaskočenia radšej nepichol, ukázal otvorenými dlaniami na bravčovú hlavu a potom nimi prešiel ukážkovo po celej dĺžke rozloženej pečenej bravčoviny. Aj vtedy mal niekto v zástupe chuť doplniť ich vzájomnú komunikáciu a ozvalo sa „chroch-chroch...“, no pani magistra si to nevšimla.

„Aha, ja bravčové nejem. Ďakujem.“ Znela krátka odpoveď a celé jej čakanie tak razom vyšlo navniwoč.

Stál som za ňou. Hubu som otváral naschvál tak, aby ma videli aj ostatní a aj tak ako som to vtedy cítil. Keď som konečne prišiel na rad, akýmsi autopilotom som sa rovnako zaskočeného kuchára spýtal. „Ste si istý, že je to bravčové? To tu vážne čakáme na dusenú brokolicu celkom zbytočne?“

Už si nepamätám, ako masťná bravčovinka chutila. Pamätám si však ten smiech ľudí v rade za mnou. Šok prišiel krátko potom, keď sa pani magistra na opätku vrátila a pýtala sa, kde nájde tú spomínanú dusenú brokolicu. Možno až štyria sa ozvali hneď na to typickým hrdlovým smiešnym chrčaním, ktoré v tom momente ešte podtrhlo zábavnosť jej otázky.

Leto 2013

Pani Mgr. Eva Jašková sa s vami rada zoznámí

Pani magistra Jašková od jesene 2012 žila svoj vlastný svet. Kto neprišiel o nervy a neodišiel, prišiel o nervy v tichosti a úspešne to dokázal utajiť. Z firmy takmer o rok neskôr odišiel celý marketingový tím ľudí. Tí vedeli, čo robia a čo treba robiť, no tí noví to ani len netušili. Hodení do vriacej vody vnímali vriacu vodu ako bežné prostredie a tak sa rýchlo asimilovali. Ostatným pamätníkom pokojnej hladiny bolo smutno za starými dobrými časmi, ktoré aj tak stáli za hovno, ale ešte stále nikto neveril, že môže byť aj horšie. Odchodom kľúčových ľudí sa riaditeľ postaral o to, že pri neobvyklých situáciách nekolaboval len marketing, ale aj prevádzka niekoľkých pobočiek realitnej kancelárie po celom Slovensku. S hlasom, akoby sa muž snažil rozprávať so zapchatým nosom a napodobňovať ženu, rozdávala príkazy a neodporúčalo sa protirečiť slovami „že nie je vedúca pozícia“. Svoje postavenie si ihneď u riaditeľa vybavila. Jej smiech sa vyskytoval často práve tam, kde nebol vhodný. V konštatovaniach, odpovediach, alebo len urážkach voči niekomu tvoril tak nepríjemnú súčasť, až z toho

doslova mrazilo. Jej hlas bol paródiou excelentného hlasu herečky Dagmar Bruckmayerovej, ktorá dabovala neznesiteľnú priateľku Chandlera v seriáli Priatelia. Na taký hlas už človek potrebuje zbrojný preukaz. Snažiť sa ju napodobniť si žiadalo skontrolovať viacero dverí a uší. Veď čo i len nevydarený pokus o paródiu originálu sa škrekotom nakoniec vždy podobal. Neraz vstupoval najskôr hlas, až potom človek. Výhodou boli jej zoznamovacie zastávky vo vstupnej hale, vďaka ktorým sa o jej príchode vedelo oveľa skôr. Tí pozornejší a mobilnejší dokázali utiecť cez kuchynku von oknom. Aj náhodné stretnutie pani Jaškovej s niekoho klientom na chodbe končilo vždy zoznámením a výmenou vizitky. Dokonca aj vtedy, keď kolegovi prišla manželka doniesť nákup, lebo chcela s kamoškou vyraziť na žúr.

„Mám osobitý šarm, pre ktorý viem získavať obchodné kontakty aj tam, kde nie sú...“ raz povedala na cigarete pred budovou kolegom v prvý týždeň, čo zahrievala svoje kreslo. Druhé najdrahšie vo firme.

Pani Jaškovej jej vlastný hlas vôbec nevadil. Smiechom na zoznamovacej chodbe rada obšťastňovala aj susediace firmy a ich zamestnancov na opačnej strane chodby. Akoby si ani vtedy nevšímala zaťaté päsťe tých druhých, ktorí, ako sa k nám neskôr doliezlo, plánovali presťahovať celé kancelárie. Len nech sú čo najďalej od jej kecova samopozvaní na kávu. K jej osloveniu jednoducho patril aj titul. Ťažko povedať, aké mohlo mať následky nedajbože pozabudnutie na jej vysoké vzdelanie. Aj keď, ako bolo

neskôr známe, pochybovačov, či jej len nevypadli písmenká „A“ a „O“ z titulu bolo neustále dosť.

Jeseň 2013

Pani Mgr. Eva Jašková tvorí brožúru a riadi

Po zoznámení sa s prostredím prišla s nápadom vytvoriť informatívnu prezentáciu firmy s prílohou pre deti s úlohami, tajničkami a rôznymi rébusmi. Nie, nič z toho nebude robiť nikto z marketingu tejto firmy, ale jej zdroje. Samozrejme manžel s neprosperujúcou firmou, ktorá nutne potrebuje obohatiť portfólio.

Nezabudnuteľné boli reakcie klientov, ktorí sa vrátili aj s brožúrou a nechápavo hľadeli, čo za hlúposti sú v nej uvedené. Pravopisné chyby a faktické chyby možno tak nevadili, ako fakt, že detská časť s rébusmi, tajničkami a všelijakými zábavkami nemá ani v jedinom z 18 prípadov riešenie. Ak už sa pustíte to lúštenia, čakáte výsledok. V spájačkách chýbali čísla, v tajničke nevychádzali písmená, úlohy nemajú riešenie a pri pokuse pozrieť sa na obrázky lepšie, čuduj sa svete, nachádzal grafik známky po retuši vodotlače z fotobanky. Poriadnu nakladačku schytala zástupkyňa v Trnave, akoby autorom publikácie bola ona. Práve tak svoj monológ vytočený klient postavil. Našiel sa iný klient, čo si vzal práve túto publikáciu ako čítanie na dovolenku do Karibiku a bol na toľko motivovaný sprostosťami v brožúre, že obetoval cestu k poštovej schránke a aj tých pár centov na kúpenie známky. Napísal jasne, že väčšiu sprostosť nevidel a bolo by vhodné niečo také pred vypustením do sveta aj niekomu ukázať. Pohľadnica však veľmi

rýchlo zmizla z očí v trezoroch riaditeľne. Bez prvého súhlasu a spolupráce, hoci všade figurovalo logo, museli všetky predajne aj zamestnanci partnerom odovzdávať brožúru, ktorá bola hanbou. Niektorí preto vopred upozorňovali, že detskú časť im spravili deti pre deti, preto sú tam aj chyby. Tým rozumnejším sa pravda povedala rovno a veru bolo to nakoniec témou na niekoľko zábavných rozhovorov.

„Milé deti, pospájajte čísla za sebou a vznikne vám obrázok.“

„A do riti, čo si mám číslo 3, 12 a 13 niekde sám dokresliť, či čo?“

Pani Jašková je mimochodom „veľmi schopný zamestnanec“, ako tvrdí riaditeľ, a vždy pokračuje slovami „ktorého skúsenosti by mali byť príkladom pre nás ostatných!“. Au, toto počuť zabolí aj po rokoch. Jediný zamestnanec mimo riaditeľa, ktorý nemusel služobné auto po práci nechať zaparkované na parkovisku pred firmou a údajne jediný zamestnanec, ktorý mohol odjazdiť vlastnú súkromnú dovolenku do Chorvátska za firemný benzín bola pani magistra. Spojenci na ekonomickom oddelení predsa riešili preklad chorvátskych bločkov a prepočet meny. To, že dve na pevno utiahnuté k sedadlám prirastené detské sedačky v jej služobnom aute znemožnili presun väčšieho počtu kolegov, bola výborná finta, ako sa vyhnúť kolegiálnej výpomoci pri transferoch medzi kanceláriami. Obchodné stretnutia marketing rieši na svojich autách, alebo kým nebola električka z Petržalky, aspoň autobusom. Raz padol návrh, že sa vo Volve predsa dajú detské sedačky preč a odvezú sa piati namiesto dvoch, na čo pani magistra bez slova odišla. Pustila sa do hľadania riaditeľa, ako referovali zvyšní kolegovia na riaditeľstve

a posadila sa nakoniec bez slova na kávu z automatu do kuchynky. Kým jej zvonil telefón a neustále otáčala displej k zemi, aby ho utišila, bez znepokojenia odpíjala z kávy, ktorú nikdy pre jej nekvalitu nepila. Keď tým dole došla trpezlivosť, ako čarodejnica to vycítila a zišla dole pozorujúc cez okienko, či sú naozaj všetci preč. O necelé tri minúty ich míňala na ostrovčeku zastávky. Sama na polepenom služobnom aute s rukou na volante z hora, ako víťazný hrdina tejto bitky.

Existovali postupy, ktoré však odrazu prestali platiť. Prestali dokonca platiť aj jednotlivé kroky, cez ktoré sa dostávali nápady cez grafické oddelenie do hotových projektov. Obdobie, kedy si nikto nebol ničím istý bolo od obdobia pred tým jednoducho jeden poriadny chaos. S posvätením vedenia, ktoré vyžadovalo práve naopak, zlepšenie postupov a efektivitu práce.

„To je vtip?“ s vystrašenými očami a zarazeným pohľadom sa veľa krát zastavil grafik a trasúcimi rukami zvažoval, či už toho nebolo dosť a nevyskočí z okna. Ten strach v očiach akosi nie a nie opustiť svoje obete. Nuž a veľa krát taký strach prepadol aj mňa. Skočiť z okna bola v našom prípade vždy groteskná hláška, najmä keď sme mali pomaly až pivničný výhľad.

Jar 2014

Pani Mgr. Eva Jašková cestuje na služobnú cestu

Zahraničná služobná cesta je vždy vedená tým zamestnancom, ktorý riadi predaj, alebo spoluprácu v danej krajine. Naraz odchádza len pár zamestnancov, no väčší počet ďalších dodávateľov a partnerov, ktorí majú zahraničnú cestu ako poďakovanie. Keď sa celá skupinka ocitla na jar v Madride, viedla ich skúsená Viktória, pre ktorú bolo Španielsko ako druhým domovom. Hoci viedla svoju skupinku zaujímavými miestami a venovala sa aj školeniu nováčikov, nepostrehla, že pani magistra ide po svojej línii a pred partnermi sa prezentuje ako nadriadená všetkým zamestnancom z firmy a teda ona je najvyššie velenie. Tá vymyslená pozícia na vizitke nemala zmysel ani v angličtine a ani po jej preklade. To bola super príležitosť na prezentovanie sa ako to najvyššie velenie. V jeden deň v konferenčnej miestnosti drobného hotela na konci školenia jeden z partnerov, pán Mesároš, oslovil Viktóriu.

„Slečna, kde by som našiel Vašu šéfkú?“

„Šéfkú? No, jedine ak šéfa a to v Bratislave!“ odpovedala prekvapene Viktória. Pre odmeraný tón uvažovala nad tým, či sa nechce na niečo sťažovať.

„Ale veď myslím pani Evu...“ rozhodne odpovedal zástupca stredoslovenskej firmy, akoby mal v hlave jasnejšiu hierarchiu zamestnancov ako Viktória samotná.

U Viktórii nastúpil ešte udivenejší výraz, na čo nechala upratovanie a zber igelitiek s darčekom, ktoré partneri na školení odignorovali.

„Ale pani Jašková nie je moja šéfka. Ani nikomu tu nie je šéfka. Skúste ju pohl'adať v reštaurácii. Tam všetci smerovali.“ Odpovedala neisto a pritom ani len netušila, že táto krátka situácia vyzerajúca celkom nevinne odštartovala jednu z najznámejších vojen s pani Evou. Mohlo jej to napadnúť už keď pán Mesároš nahodil výraz hovoriaci „Veď ty počkaj, keď sa to dozvie.“

Poprieť, že nemá to správne postavenie, znamenalo rozpáliť oheň v jej očiach. Brala to ako poníženie jej vymysleného postavenia. Celá skupinka kolegov na tejto služobnej ceste pochopila, že zahraničné školenie a darček pre partnerov sa musí na budúce zaobísť bez Evy, aj keď niečo také bolo veľmi komplikované. Práve ona mala na starosti obchodných partnerov a ich komfort, aj keď o to isté sa celé roky bez prestávky venovali aj iné oddelenia. Nuž a práve tu sa po prvý krát objavil fenomén vlastnej siete donášačov a tajných spojenectiev, ktorú vybudovala práve magistra. Dokonca v rekordnom čase. S tými, s ktorými bola v styku už na Slovensku, to mala ľahšie. Celkom nové tváre čarám čarodejnice podľahli po pár dňoch. Veď kto z partnerov by nechcel spojenca toho, kto môže znamenať lepšie zisky a zmluvy? Azda každý si myslel, že „pravá ruka riaditeľ'a“ je ten najlepší možný kamoš.

No túto zahraničnú cestu ozvláštnil ešte jeden moment, ktorý si museli mnohí zapamätať veľmi živo na celý život. Fajčiarska pauza pri historickom centre, kedy sa oddelila skupinka kolegov od obchodných partnerov nepatrila medzi pokojné viac ako pár minút. Pani Jašková vystriehla pravý moment, pribehla ako dáma na vysokých podpätkoch k skupinke žien a kyslo spustila monológ

o tom, že ani jedna nemá postavu akejsi „tvigi“, takže je nemožné, aby si dovolili nosiť také oblečenie, aké nosia. Jednak dievčatá ani len netušili čo je to „tvigi“, ale hlavne zostali zaskočené neistotou, či videli a počuli toto celé naozaj, alebo len dorazila kolektívna haluška vyprodukovaná z tepla. Zazeranie, urážanie, ba priam aj vymýšľanie príbehov o tom, kto droguje a kto má problém s alkoholom, kto sa koľko krát rozviedol a nemá pre neschopnosť čo vo firme hľadať, sa v čriepkach dostali aj k samotným dotknutým ľuďom. Pomsta sa začala a trvala až do jej odchodu. Nenávisť voči šiestim dievčatám prerástla až k donášaniu vymyslených príhod. Dokonca na toľko nedomyslených, že sa týkali aj ľudí, o ktorých nevedela, že dali výpoveď a už tri týždne zarezávali na novom pracovisku.

Pred odletom stihla pani Jašková telefonovať domov manželovi a dvom deťom. Podľa slov priateľského obchodného partnera, z ktorého chcela pani magistra ešte pred dvoma dňami spraviť ďalšieho špióna a mal vyzradiť, či vie o nejakých rečiach namierených voči nej, do telefónu povedala vetu, z ktorej mrazí. Nie tak ako „mrazia“ ustavične titulky slovenského bulváru. Tento pocit mrazenia pochádza skôr z pocitu strachu z človeka s vnútorným problémom. Domov totiž smeroval štruktúrovaný odkaz. „Čakajte ma o 18:30 v priestore hneď ako vychádzajú ľudia s batožinou a stretávajú sa tam. Prineste mi nejaký darček.“ Nevedno, či mal šancu ten na druhej strane niečo povedať a či vôbec sa dovolala a nepovedala to len na záznamník. Pravdou je, že po prilete a po získaní batožiny šla naša skupinka von a pani Eva sa držala v blízkosti najväčšieho výskytu partnerov neprehliadnuteľne a

cielene. V tej miestnosti za automatickými dverami naozaj čakal pripravený oholený navoňaný muž s dvoma deťmi v košielke a šatôčkach s úsmevom a slovami, ako veľmi svoju mamičku milujú a ako veľmi im chýbala. Dostala kvety, darčkovú tašku, pričom jej bolo celkom jedno, či je prázdna, alebo je v nej šamotová tehla. Až takto ovešaná sa otočila od svojej ukážkovej rodiny k šokovaným ľuďom, aby sa rozlúčila. Tiež aby si vypočula chválu na svoju rodinu. Plán jej vychádzal úžasne.

September 2014

Pani Mgr. Eva Jašková a mobing

Pani Jašková dostala nápad, aby každý zákazník dostal k zmluve o prenájme nebytových priestorov aj brožúrku o histórii a pôsobení firmy. Jej myšlienka bola presne tá, ktorá prichádzala každý rok od ostatných, no vždy sa zamietla. Peniaze, čas, alebo len nebolo záujem u toho najvyššieho vo firme. Tentoraz to vyšlo a tentoraz už ako čerstvý a rozumný nápad pani magistry Jaškovej sa bude realizovať. Jasná už bola aj tlačiareň. Marketing mal zakázané dávať výberové konanie a oslovovať dlhoročných partnerov, ktorí sa starali aj o polepy služobných áut. Typické slovenské je prísť s rovnakým nápadom o pár mesiacov neskôr a žať 15 minút slávy s predĺžením na pár týždňov. A opäť mimo klasické postupy a kanály. Čiže napriamo. Pani magistra si spravila čas bez toho, aby ho mali aj potrební zamestnanci. Snažila sa zadať úlohy pomaly až pokrývačom na streche a upratovačke vo vedľajšej budove, ba dokonca celú vec nazvala „mimoriadnym projektom“. Kto prišiel do styku s touto

veľkou mobilizáciou, chápal mimoriadnosť veci najmä v tom, že akýkoľvek odpor postupoval vyššie a do dokumentu v notebooku, kde všetci očakávali počítanie prešľapov, krivých pohľadov a plánom následkov. Najhoršie dopadli dvojica marketingových kolegov z ktorej Pavol nedokázal povedať nie a Igor to nezvládol. Buchol za sebou dvermi po týždni. Obetu Paľovho času v práci aj doma vo svojom voľne si všímali všetci, čo chceli. Zarážajúce pritom bolo, že mal na starosti celkom inú oblasť, no bola v tom osobná pomsta pre niekoľko nesúhlasných názorov. Celý projekt prerábala minimálne 5x od základu, pretože predstava samotnej zadávateľky vlastne neexistovala a nebola schopná ju predstaviť ani pred finalizáciou piatej verzie. Chcela, ale nevedela čo. Naznačoval jej ne jeden človek, že vyrábať niečo, čo netuší ako má vyzeráť, sa jednoducho nedá. Povedať jej priamo, že je sprostá a v hlave má naondené chceli už mnohí, ale strach z ľudí čakajúcich za dverami bol silnejší. Po troch týždňoch nechutného mobingu, s ktorým sa stretli všetci, no nie s takou vytrvalosťou, Pavol vedel, že musí preč. Schmatli ho v prvej firme a my sme po jeho výpovednej lehote stratili zopár obchodných partnerov, pretože ich pri nás držal práve on. Vlastne tak trochu to bol aj záujem niektorých zástupkýň o neho samotného.

V priebehu dvoch mesiacov sa správa o Paľovom novom pôsobisku dostala aj k riaditeľovi. Získal miesto u dôležitého dodávateľa dizajnerských služieb. Riaditeľ po pár dňoch v záujme zabezpečiť, aby nikto v spoločnosti nemal záujem spolupracovať a dohadzovať kšefty bývalému kolegovi, bola ukončená spolupráca, ktorá dovtedy fungovala na výbornú. Odôvodnením bola údajná

snaha preorientovať sa na iný spôsob fungovania a spolupráca s iným dodávateľom a ten pritom v skutočnosti neexistoval. Jednoducho, na niekoľko rokov žiaden dizajnér pre priestory a firma začala v tomto smere upadať len preto, že u kľúčového dodávateľa pracuje bývalý vlastný zamestnanec.

22. septembra 2014

Pani Mgr. Eva Jašková chce pomôcť na počítači

V pondelkové ráno mi zvoní telefón s najhorším menom na displeji. Aj telefonát od britských či talianskych konateľov by bolel menej.

„Michal, dobré ráno, ako nájdem v počítači konkrétny email?“ pýtala sa pani Jašková bez akejkoľvek ďalšej informácie.

„Myslíte v Outlooku? Čiže máte otvorený Outlook.. akú verziu?“

„Niekd medzi zapnutými programami ho mám zapnutý určite.“

„Čo máte teraz zapnuté a čo vidíte, kde ste?“ skúšal som sa dozvedieť viac.

„Zapnutý mám notebook a chcem nájsť jeden email...“

„Máte otvorený nejaký program, Word, alebo máte práve otvorený ten Outlook?“ skúsil som znova.

„Mám otvorené tabuľky s výkazmi. Minule som chcela vedieť ako sa hľadá a neovládam tento Outlook.“

„Aha...“ pochopil som v tej chvíli, že pýtať sa, čo má na ploche, je zbytočné. „Môžete si všetko minimalizovať a otvoriť si ikonku Outlooku?“

„Prosím? Kde je aké minimalizovať?“ šokovane odpovedala pani magistra, akoby som jej dal príkaz na vytvorenie vlastnej aplikácie. Kým som sa čudoval, stihla znova. „To čo je to minimalizovať?

„Hore v pravo celkom hore má každý program ikonky, môžete kliknúť na minimalizovať? Potrebujeme sa dostať na plochu...“ vysvetľoval som dúfajúc, že má naozaj zapnutý počítač a v ruke drží myš.

„Ale Michal, nič také v počítači nemám, nerozumiem čo odo mňa chcete. Ja chcem nájsť email.“ Nechápala situáciu a nasledovné doťahovanie a priam absurdné pokusy naučiť ju, kde sa nachádza tlačidlo na minimalizovanie okna, skončili po pár minútach jednoduchým zvratom.

„Michal, keď budete mať čas, prídte za mnou. Najlepšie ihneď.“ Na slovo „ihneď“ bol pritom vždy kladený až prehnaný dôraz. Presne taký, ako by ste čakali od arogantnej fúrie.

Nuž, tak som teda poslúchol. Vybehol na poschodie za pani Evou, postavil sa k jej stolu, chytil myš a so skutočnou ochotou vysvetliť takúto jednoduchú vec jej ukázal, ako sa minimalizujú všetky tie excelovské tabuľky, ktorých mala kvantum pootvárané na služobnom notebooku ešte z čias jej nástupu do práce. Keď tu zrazu situáciu zaklincovalo jej vyjadrenie.

„Michal, vy absolútne nepoužívate odbornú terminológiu. Pochopiteľne som nerozumela, čo ste mi tvrdili. Toto je predsa ‘zhodiť na plochu’ takže o nejakom minimalizovaní nemôže byť reč. Ja mám predsa vysokú školu z počítačov...” do krátkeho monológu jej bolo nutné vstúpiť prejdením kurzoru nad ikonku

minimalizovania, kde sa objavil naozaj text 'Minimalizovať'. Mal pocit, že mu má pri zmienke o odbornej terminológii zabehnúť slina. V tej chvíli považoval za vhodné radšej odísť a nechať pani Jaškovú s jej odbornou terminológiou aj inteligenciou. Myš jej zostala stáť na mieste a keď jej nápis ukázal čo je to za tlačidlo, mlela to svoje aj naďalej. Čudoval som sa, že som tam vôbec šiel. Väčšina kolegov by do jej kancelárie vstúpila len s pohrozením výpovede, najmä preto, že používala zákerné slovné zvraty a vydierala ľudí riaditeľom. Veď ak tvrdila, že slnko je modré, len prechodom cez ružovú oblohu zmení farbu na žlté, tak ste museli kývnuť na súhlas.

Toho dňa som sa so strachom vrátil do svojej kancelárie a neopúšťal ma ešte niekoľko minút. Otázky kolegov ma nakoniec prinútili povedať, čo sa stalo.

„Ľudia, už viem z čoho má titul Jašková,“ zháčil som sa hneď z neistoty, či náhodou nešla hneď za mnou. Veď sa niekam chystala. Po krátkej kontrole dverí a priestoru som štyrom prítomným vzápätí odhalil, na čo v napätí bez slova čakali. „Z počítačov“. Dvaja vybuchli do chrčiaceho smiechu s nafúknutými lícami a zvyšných dvoch prepadol rovnaký strach ako mňa.

„To akože STU, či akú školu má?“ spýtal sa jeden z tých vystrašených.

„Neviem, viem len o počítačoch,“ vysvetlil som všetkým štyrom svoju neúplnú informáciu a radšej popísal aj svoj posledný zážitok. Len čo som skončil, strach premohol už aj tých smejúcich sa dvoch.

6. októbra 2014

Pani Mgr. Eva Jašková hľadá Printscreen

V jedno pondelkové októbrové ráno pani Jašková kontaktovala Jarku Domkovú, vedúcu obchodu s tým, že jej vybehla chyba v internom systéme a nevie čo tá chyba znamená. Jarka to nevedela rovnako tak, lebo z popisu, ktorý uviedla, mohlo ísť pokojne o štartovacie okno s nápisom „Windows, Vitajte“.

„Môžete mi poslať screenshot obrazovky?“ pýta sa Jarka rovnakým spôsobom, ako by sa pýtala kohokoľvek iného. „Alebo ho rovno pošlite na IT!“

„Ale aký skínšot? Ako to pošlem?“ so smiechom v hlase reaguje magistra.

„Cez PrintScreen, stlačíte ho, vložíte obsah do Wordu a pošlete emailom, alebo rovno vložte do emailu a pošlite mi to.“ Jarka už chápala, že magistra počítačových vied zistila, že je zase pozadu a preto dodala „PrintScreen to uloží do pamäte, ale z nej to do Wordu dostanete napríklad cez funkciu vložiť hore v menu, ctrl s písmenom V, alebo...“ nestačila dopovedať.

„Ale ja nemám žiaden printskín nainštalovaný,“ a v tej chvíli už volala na linku mne. Stál som pri Jarke, keď som mal jasno, že teraz bude zvonieť telefón u mňa. Tak aj bolo.

„Michal, prídte mi nainštalovať printskín!“ Dirigovala náhle. Mal som chuť odpovedať jej niečo vtipné, na čom by sa marketing pobavil, no žiaden nápad bez následkov mi v tej chvíli nenapadol. Horšie bolo, že aj keby som sa niečoho chytil, neskoro som si uvedomil, že za jej výkričníkom sa ozval tón položeného slúchadla.

Ale výbuchu smiechu som sa nezdržal. Rovnako tak, ako pár sekúnd po ňom zvyšok kancelárie. Oneskorenie prišlo možno aj preto, že sami čakali nejaké pokračovanie a vysvetlenie. Prečo sa smejem pomaly cez plač sa však ešte nedozvedeli. Nuž teda zbehol som do kancelárie, do ktorej nikdy nikto dobrovoľne nechodí, prišiel ku klávesnici, ukázal na tlačidlo a dovolil si drzosť maximálneho rangu. Pokrútiť hlavou, aj keď som trochu v tej chvíli priznával, že tomuto človeku bolo tlačidlo PRT SCR na jeho klávesnici zrejme naozaj na míle vzdialené od PRINT SCREEN. Lenže kde žila doteraz a ako dokázala robiť celé mesiace kvantá fotografií obrazovky a firemnej stránky, keď hľadala chyby? Vtedy screenshoty vedela spraviť? V tento deň zistila, že ten skrínšot, ktorý Jarka potrebovala vidieť, je vlastne fotka obrazovky a PrintScreen nie je aplikácia, ale tlačidlo klávesnice. A opäť chcela začať tvrdiť niečo o odbornej terminológii, ale to už som bol na odchode.

Urazila ma. Nie, nemám titul z počítačov. To len nedávno, od 1. do 3. októbra som si bral dovolenku kvôli právnym školeniam pre vývoj software. Mesiac dozadu som dokončil školenia manažmentu a riadenia stredných firiem v rámci informačných technológií. Plus nezabúdam na ďalšie kvalifikácie za posledné roky, ktoré mi neovešali meno titulmi. Ale som to ja, čo neovláda odbornú terminológiu. To ako keby mi šplechla do tváre otázku, či viem na čo sa používa v aute volant. Táto firma by konečne mohla považovať nad školeniami. Hod'te mi sem jedno so základmi počítačov pre pani Jaškovú, prosím. A zvyšku firmy jazykové. Nie je normálne, aby mi niekto prepojal hovor s nejakým Rakúšanom len

preto, že mu ani slovo nerozumie. Sekretariát má predsa ešte stále môj životopis, kde mám pri nemčine uvedenú úroveň znalosti ako „radšej nie“.

Zima 2014/2015

Pani Mgr. Eva Jašková v hlavnej úlohe bez záznamu

Pani Jašková sa v spoločnosti udržala až do leta 2015, kedy stratil trepezlivosť už aj riaditeľ. Počas jej fungovania vo firme sa často krát hovorilo, že by bolo fajn zapísať si, alebo natočiť jej vystupovanie a vyjadrovanie. Čo čert nechcel, jeden spoliehal na druhého, až z toho nebolo nič. Len pár záznamov v poznámkach v mobile, a spomienky na nezabudnuteľné chvíle. Záznam chýbal aj z legendárnych pozvaní na stretnutia, z ktorých sa vykľuli pasce. Napríklad to 2. Decembra, keď si Jarku pozvala do zasadačky na prerokovanie postupu v rámci vianočného odmeňovania partnerov a po zatvorení dverí zapla rádio, postavila sa k dverám, aby sa nedalo uniknúť a spustila pár vyhrážok, ktorými bránila svoje vlastné prešľapy.

„To bolo všetko, čo máte na srdci, či prejdeme aj na tému vianočných odmien partnerom?“

„Nie, vôbec som nechcela preberať tému vianočných partnerov.“

„Tak potom mi je ľúto, že si nepamätáte, čoho sa malo toto stretnutie týkať. Dovidenia a odstúpte od dverí.“

Jedno je však isté. Mgr. Evou Jaškovou to všetko začalo a práve ona s kolegom Jozefom Gunárom mohla za to, že sa čoskoro zmení aj forma obsahu v tomto denníku. Spresnia sa tie situácie, ktoré

tvorili celkovú atmosféru na pracovisku... a kto je vlastne ten Jozef
Gunár?

II. Kapitola: Jozef Gunár

Stretli ste sa už s človekom, ktorý chce tak veľmi robiť svoju prácu svedomito, no nakoniec mu to nejde a stíha popritom nasierať všetkých ľudí okolo seba? Jozef bol tajnostkár. Dokázal neuveriteľne nepremysleným spôsobom jednej kolegyni tvrdiť, že má dieťa, druhej že je ženatý. Následne tretej popisoval výhody staromládeneckého života, ktorý si užíva plnými dúškami, kým partnerom tvrdil, že sa bude ženiť. Na pracovnom pohovore tvrdo a rázne na otázku, či je ženatý, odpovedal, že ide o jeho osobnú vec a za žiadnych okolností nechce do profesie miešať osobný život. Práve toto vyjadrenie si získalo riaditeľa a so slovami, že práve takého človeka potrebuje na túto pozíciu, bol prijatý.

„To je chlap na správnom mieste. Takého potrebujeme!“ vyhlasoval, pričom mu k tomu postačila hra na tvrďasa.

Už ako súčasť firmy sa snažil zapájať do diskusií a projektov. Na jeho škodu však šlo o diskusie dvoch žien o problémoch doma, diskusie dvoch kolegov, ktorí medzi sebou vymieňajú hry, či diskusie iného charakteru, kam sa určite zapájať nemal. Neustále červená a spotená tvár vôkol seba pofukovala, akoby sa snažila nadvíhať dlhšiu ofinu. Naozaj nosil dlhšiu ofinu, no nie natoľko, aby mu padala do očí. Ustavičný zvuk „Ffu! Ffu!“ bol poznávacím znakom, že dbá o svoj zovňajšok a nemá práve niečo dôležité na

práci. Bol druhým človekom, ktorého riaditeľ prijal osobne bez toho, aby chcel vedieť názor reálnych zamestnancov. Už to mohlo byť znamením, že po pani Jaškovej má firma ďalší extrém v kolektíve.

Bc. Jozef Gunár, marketingový riaditeľ

2. január 2014

Pán Gunár prichádza

Jozef sa v práci objavil nečakane, hneď na začiatku roka 2014. Riaditeľ sa vystatoval, že kompletný rok 2014 bude novým štartom pre mnohé zmeny. Postrehol som osobne len túto s menom pripomínajúcim domáceho operenca. Bolo to v čase, keď som si užíval po prvý krát v živote stav známy ako PN, ba dokonca ma prekvapivo doma vyhládala akási kontrola, či si naozaj chorobu nevymýšľam. Na Vianoce z firmy odchádzal Paľo, uplynula mu výpovedná lehota, no ešte pred tým si so mnou posunul stôl tak, že vznikol lepší priestor pre mňa. Dovtedy nikomu nenapadlo otočiť stoly rôzneho veku a výroby tak, aby zanikla táto pestrosť. Venoval som miestu stola obzvlášť pozornosť aj preto, že malo prísť vedenie z Británie, ktoré malo záujem pozrieť sa, ako sa mi na Slovensku darí. Stanley, vyšší manažér potom zhodnotil, že miesto aj pohodlie mám určite dobré a keďže som sa nemohol pošažovať na pani Jaškovú stojacu zo zvedavosti maximálne dva metre od neho, vyzeralo to ako stretnutie o maximálnej spokojnosti. Všade bolo

dostatok priestoru aj úložného, aj priestoru na pohyb. Na toto miesto s oknom za chrbtom bola radosť sa tešiť. Lenže prišla nešťastná „pé-enka“.

Firma v tom čase vítalá nového človeka. Na pozíciu marketingového manažéra bol prijatý muž. Vraj tvrdý a neoblomný, s bohatými skúsenosťami. Jeho miesto malo byť pôvodne v malej miestnosti marketingu medzi ostatnými kolegami, na Paľovom mieste, kde mal všetko dôležité už pripravené, vrátane regálu so všetkými zmluvami. Róbert, človek na všetko, ktorý sa pýšil tykaním s riaditeľom tak okato a nechutne, že to liezlo vždy všetkým na nervy, sa rozhodol, že k jeho postaveniu bude najlepšie iné miesto. To, kde sedel v tej chvíli ten, čo si doma užíva PNku. Nebolo potrebné sa kohokoľvek pýtať. O to jednoduchšie. V priebehu niekoľkých minút všetky veci sa z jeho stola razom ocitli na najhoršom stole v drobnej kancelárii. Tam, kde každý vrazí do operadla, kde vlastne stolička aj s človekom neustále uchádza dozadu a kde všetci aj vrátane ľudí z ulice vidia do monitora. Už prvé dni na tomto mieste sa nový šéf snažil zapadnúť do kolektívu, no témami, s ktorými hodlal nadviazať rozhovor príliš nenadchol. Prvým dojmom pôsobil povýšenecky a príliš múdro, hoci ostával svojim spôsobom stále v úzadí.

10. január 2014

Pán Gunár ma spoznáva

O týždeň po príchode Jozefa Gunára som sa vrátil k svojmu miestu. Tam ale sedel niekto iný, s rozťahnutými nohami, pootvorenými ústami a spotenou tvárou. Nestačil som sa čudovať. V kancelárii neexistoval už ani môj predošlý stôl z jesene a to aj vrátane stoličky, čiže vrátiť sa na miesto pred presunom nábytku sa nedalo. Jeho veci na kôpke na akomsi inom stole dali jasnú informáciu, že nastáva čas zmien. Svoj názor na celú vec si nechával pre seba aj nový grafik Patrik, ktorý už mesiac skúšobnej doby poslušne zarezával a radšej nemal názor na nič. No moje a Gunárove prvé zvítanie sledoval spoza pleca pozorne bez žmurknutia. Nešlo o zvítanie, skôr o našťavané reči o tom, že s tým nesúhlasím a nech si to vyhodia z hlavy všetci, čo majú maslo na hlave. Uzemnilo ma však arogantné správanie technického prevádzkara Róberta a následne koberček u riaditeľa. Mal som zavrieť klapačku, pretože už samotný presun stolovna marketingu prebehol bez riaditeľovho súhlasu. Len sa zabudlo, že na niečo také doteraz súhlas potrebný nebol nikdy predtým a ani potom. Prvé dni sa nový kolega snažil zapadnúť a púšťal sa do každého rozhovoru s grafikom bez prizvania. Pokazil si to už pomerne skoro. V tom čase ho kolegovia ešte držali v tom, že mi nie je šéfom, ale šéfstvo mám v Londýne a v kancelárii slovenského riaditeľa. Ja som bol nespokojný a našťavaný. Aj preto sa ma ten nový trochu bál a absolútne netušil, akým spôsobom má so

mnou komunikovať. Skúšal to preto cestou frajera, ktorý všetko zažil, všetko pozná a najmä vie presne, „o čom hovorím“.

Nie, nevedel.

16. január 2014

Pán Gunár je Michalovi nadriadeným

Do slovenskej pobočky som sa dostal z britskej firmy a podmienkou prestupu na Slovensko bolo ponechanie mojich nadriadených, ku ktorým sa pridá slovenský riaditeľ. Nenahradí, len pridá. Mali na tom záujem aj Briti. Chceli mať svojho človeka na Slovensku a mne to vyhovovalo. Vrátiť sa na Slovensko za takýchto podmienok bolo fajn. Moje podmienky prestupu tvorili aj tri ďalšie zásadné fakty, no na dva z nich sa veľmi rýchlo zabudlo a bolo nebezpečné ich pripomínať. Chcel som sa tým vyhnúť najmä tomu, aby mi bol na Slovensku nadriadený niektorý z jeho kamarátov. Hlavne Paľo, ktorého som online a cez telefón niekoľko rokov učil a navigoval vo veciach IT a nastavení systému. 16. januára sa rozhodol riaditeľ oficiálne všetkým predstaviť nového riaditeľa marketingu a nezabudol podotknúť, že všetci zamestnanci marketingu sú povinní rešpektovať svojho nadriadeného. Hravo sa tak porušila podmienka, ktorú som mal ako naivnú záruku. Jozef mu svojim postojom aj svoju získanú nadriadenosť pomerne rýchlo vysvetlil a prejavil.